

[Dorit Myltoft]

hr. Jørgen Estrup, kan ikke være til stede i dag, og derfor skal jeg meddele partiets stilling.

Lovforslaget er en konsekvens af aftalen om anvendelsen af satsreguleringspuljen for 1994. Det Radikale Venstre har aktivt deltaget i forhandlingerne om en udmøntning af aftalen, og da vi står bag den samlede aftale, gælder det også de enkelte delelementer.

Det Radikale Venstre støtter lovforslaget.

**Ole M. Nielsen (KRF):**

Jeg skal blot meddele, at vi støtter forslaget.

**Arbejdsministeren (Jytte Andersen):**

Jeg vil først takke for det samarbejde, der har været under forhandlingerne om satsreguleringspuljen.

Jeg tror egentlig, det er en meget sund øvelse for partierne at skulle sidde over for hinanden og vide på forhånd, at der kun kommer noget dårligt ud af det, hvis man ikke bliver enige med hinanden. Det er faktisk en meget god parlamentarisk øvelse, som man måske skulle tage lidt oftere end én gang om året, at sætte sig for, at man skal blive enige.

Jeg synes derfor, der er al mulig grund til at glæde sig i fællesskab over alle de dele, der er med i satsreguleringspuljen, hvoraf nogle jo er omsat til den foreliggende lovgivning om supplerende dagpenge, den lille økonomiske håndsrækning til efterlønmodtagerne, supplerende dagpenge.

Men der er faktisk også nogle andre ting, der er grund til at nævne som noget, der bestemt er positivt i forhold til satsreguleringsaftalen, nemlig at vi nu kommer i gang med forsøgsprojekter, som kan fremme vores mulighed for at mindske ensidigt gentaget arbejde, som vi jo ved fører til arbejds-skader, fører til tennisalbuer, dårlige skuldre og dårlige rygge. Det er faktisk også en del af satspuljeforligsfhandlingerne og -aftalerne, der bør nævnes som et plus, ligesom jeg vil nævne den ramme på 34 mio. kr., hvor vi skal finde en model for, hvordan vi kan fremme projekter, som forhåbentlig skaber liv og glade dage for nogle og i hvert fald kreativ udvikling for ikkeprofitgivende virksomheder. Det ligger foran os, hvordan vi skal omsætte det, men det er der faktisk også grund til at være tilfreds med.

Derfor skal der lyde en tak til de syv partier for processen og for tilslutningen til den del af

satsreguleringsforliget, som skal omsættes i den lovgivning, som ligger på bordet her. Jeg beklager, at hr. Poul Nødgaard ikke vil være med, men det må jeg jo tage til efterretning.

Hermed sluttede forhandlingen.

### *Afstemning*

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

**Anden næstformand (Grove):**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

### **29) Første behandling af lovforslag nr. L 101:**

*Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Ophævelse af særreglen for praktikelever).*

Af socialministeren (Karen Jespersen).  
(Fremsat 24/11 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

### *Forhandling*

**Socialministeren (Karen Jespersen):**

Jeg har bedt om ordet for at orientere Folketinget om et ændringsforslag, som jeg fremsender til Socialudvalget umiddelbart efter førstebehandlingen.

Når jeg beder om den orientering og mener, den er påkrævet, er det, fordi ændringsforslaget har et indhold, der kan have betydning for ordførernes stillingtagen til det lovforslag, vi nu skal behandle.

Ifølge ændringsforslaget udvides den bestående særregel i sygedagpengeloven til at omfatte alle elever, der er i praktik i en uddannelse, der er reguleret ved lov eller ved en bekendtgørelse fra undervisningsministeriet.

Lovforslagets sigte, der er at sikre ligestilling af de forskellige grupper af praktikelever, bliver altså fastholdt. Men en vedtagelse af ændringsforslaget medfører, at alle praktikelever

**[Socialministeren]**

vil være fritaget for at skulle opfylde dagpengelovens krav om 13 ugers tilknytning til arbejdsmarkedet for at kunne modtage dagpenge fra kommunen.

**Jan Petersen (S):**

Socialdemokratiet kan støtte lovforslaget, sådan som det fremstår efter fremsættelsen af ændringsforslaget. Det har længe været vores ønske at skabe en ligestilling på sygedagpengeområdet for elever, hvori praktik indgår som en del af uddannelsen, og det er altså lykkedes med dette samlede forslag.

Der var selvfølgelig en anden mulighed, nemlig at fjerne undtagelsesbestemmelsen helt. Det har vi ikke ønsket. Vi tror, det vil give en effekt på antallet af praktikpladser på dette område, hvor den eksisterende undtagelsesbestemmelse gælder, dvs. de uddannelser under erhvervsuddannelsesloven, som også har været fungerende som uddannelser under den tidligere lærlingelov og den tidligere efg-lov. En fjernelse af undtagelsesbestemmelsen vil ikke umiddelbart få effekt på de to tidligere uddannelseslovområder, idet hovedparten – hvis ikke alle – er omfattet af en overenskomstæssig sikring af lønnen under sygdom i de første tretten uger.

Man kan derfor sige, at vi med opretholdelsen af selve særreglen sikrer bevarelsen af de praktikpladser, det har givet, at særreglen findes.

Men så kommer den anden side – og det er for så vidt den, det er vigtigt at få fremhævet nu – nemlig at den udvidelse, der medfører ligestilling, nu gennemføres sådan, at uddannelser, der af flere forskellige grunde kan være placeret uden for erhvervsuddannelsesloven, men alligevel har et praktikelement og dermed et erhvervselement, også omfattes. Det gælder landbrugselever, det gælder nye elever, der kommer under erhvervsuddannelsesloven efter nye godkendte uddannelser, det gælder social- og sundhedselever, sygeplejestuderende og pædagogstuderende. Vi tror, det virker fremmende på praktikpladseffekten, og vi synes, det er fuldstændig rimeligt at skabe den ligestilling. Derfor vor tilslutning.

**Pia Christmas-Møller (KF):**

Den nuværende forskelsbehandling af praktikeleverne i relation til sygedagpenge

er uholdbar. Vi vil gerne have ophævet den forskelsbehandling. Vi synes faktisk, at Socialministeren argumenterer ganske fremragende for at ophæve forskelsbehandlingen ved simpelt hen at fjerne den fortrinsstilling, som enkelte praktikelever har allerede i dag. Ministeren siger jo bl.a. i sin fremsættelsestale til L 101, at hvis man valgte at ligestille grupperne ved at give alle en ekstraordinær ret til at få sygedagpenge, uanset at de ikke har optjent retten, ja, så ville der ske en udvidelse af hele grundlaget, og man ville svække det almindelige optjeningsprincip.

Det vil vi ikke være med til, og vi kan derfor give tilslutning til lovforslaget, som det oprindeligt er blevet fremsat.

**Bodil Thrane (V):**

Da fru Eva Kjer Hansen ikke kan være til stede, skal jeg kort meddele, at Venstre kan tilslutte sig lovforslaget i den form, det har ved fremsættelsen.

Jeg kan samtidig meddele, at vi ikke kan tilslutte os det ændringsforslag, socialministeren annoncerede her fra talerstolen for et øjeblik siden. Det er jo en væsentlig forøgelse af udgifterne ved lovforslaget, der er tale om, og det kan Venstre ikke støtte.

**Hanne Thanning Jacobsen (SF):**

Vi har været stærkt imod dette lovforslag, som det har foreligget for os indtil nu. Vi har tværtimod i vores udspil til næste års finanslov ønsket at sikre, at andre grupper, som et enigt Folketing har vedtaget skal have løn og ikke SU i studiets praktikperioder, som en konsekvens af disse nye uddannelsesopbygninger skulle have sygedagpenge i praktikperioderne ligesom praktikeleverne på erhvervsgrunduddannelserne.

Derfor er det selvfølgelig glædeligt, at forhandlinger med regeringen har ført til, at socialministeren har fremsat et ændringsforslag, hvor den nuværende særregel for praktikelever i erhvervsuddannelserne, som jeg hørte det, bliver udvidet til at omfatte alle elever, der er i praktik i en uddannelse, der ligger i undervisningsministerens regi. Jeg forstår, at der således fra 1. januar vil ske en ligestilling af de forskellige grupper praktikelever, så at f.eks. erhvervsuddannelseselever, landbrugselever, social- og sundhedselever, sygeplejestuderende

[Hanne Thanning Jacobsen]

og pædagogstuderende vil få sygedagpenge under fravær i forbindelse med den lønnede praktik.

Det er altså blevet til et forslag, der vil skabe virkelig stor glæde hos mange, mange studerende. SF støtter det på baggrund af ministerens ændringsforslag varmt og vil medvirke til en ultrahurtig udvalgsbehandling.

**Tom Behnke (FP):**

Sygdom er vi som bekendt ikke selv herre over, og det er ikke rimeligt, at man ud over at være syg også skal have økonomiske problemer ud af det. Det er udgangspunktet, når vi kigger på det her forslag, og med det ændringsforslag, som socialministeren er kommet med, er det vores vurdering, at forslaget går i en bedre og mere rigtig retning, end da forslaget oprindeligt blev fremsat.

Vi har en del spørgsmål til lovforslaget, det skal ikke være nogen hemmelighed, bl.a. om persongrupperne: Hvem er omfattet, og hvem er ikke omfattet? Det fremstår stadig væk noget uklart, hvem der er med, og hvem der ikke er med.

Men som udgangspunkt er vi positivt indstillet over for forslaget.

**Dorit Myltoft (RV):**

For Det Radikale Venstre er det væsentligt at sikre alle unge en uddannelse. Et meget stort problem er at skaffe de nødvendige praktikpladser, og da den særlige undtagelsesbestemmelse i dagpengeloven i sin tid blev besluttet, var det ud fra en forhåbning om, at denne sammen med andre bestræbelser kunne råde bod på praktikpladsproblemet. Dette problem er fortsat ikke løst tilfredsstillende, selv om det dog ser ud til, at de mange forskellige initiativer er ved at bære frugt.

Med dette lovforslag er vi med til at sikre, at de forhåbentlig få unge, der er så uheldige at blive syge i de første 13 uger af deres lønnede praktikperiode, kan få sygedagpenge.

Det Radikale Venstre støtter lovforslaget med ændringsforslaget.

**Lysholm Christensen (KRF):**

Den nuværende forskelsbehandling af praktikelever i relation til dagpengereglerne er uheldig. Det er formentlig ikke så mange, der møder problemet, men for dem, der bliver ramt af det, er det ikke særlig godt.

Derfor er vi positive over for dette lovforslag, og vi støtter også det af ministeren bebudede ændringsforslag. Vi medvirker gerne til en hurtig udvalgsbehandling.

**Socialministeren (Karen Jespersen):**

Jeg vil selvfølgelig gerne takke for det pænt store flertal, der støttede forslaget. Jeg vil sige til ordførerne for Det Konservative Folkeparti og Venstre, at det er rigtigt, at forslaget betyder en merudgift, men trods alt en beskedent merudgift på 14 mio. kr.

Man kan sige, at begrundelsen for det første er, at vi under alle omstændigheder skal sikre ligestilling af elever i praktik. For det andet kan man sige, at det har den fordel, at det alt andet lige kan betyde flere praktikpladser, fordi det også betyder, at arbejdsgivere for elever, der er aflønnet i praktikperioden, kan få refunderet elevens løn under sygdom af kommunen i en størrelsesorden som sygedagpengene. Det vil alt andet lige tilskynde flere arbejdsgivere til at oprette praktikpladser, og det er en af de overvejelser, der ligger bag det ændringsforslag, jeg fremsætter.

Til hr. Tom Behnke kan jeg sige, at den afgrænsning, der er lavet af de uddannelser, der er omfattet af særreglen, er, som jeg sagde i indledningen, at det omfatter de uddannelser, der er reguleret ved lov eller er reguleret ved en bekendtgørelse fra Undervisningsministeriet. Jeg vil ikke her begynde at remse op, hvad det er for uddannelser, der er omfattet, men denne afgrænsning er lavet for at undgå nogle uddannelser, som har en karakter, så vi ikke synes de skal ind under dette lovforslag. Hvad det er for nogle, kan vi også diskutere i udvalget. Det er hensigten, at afgørelsen om, hvorvidt en uddannelse falder inden for eller uden for den afgrænsning, vi har lavet her, skal træffes i Undervisningsministeriet, men hvad det helt præcis betyder, synes jeg vi lige skal følge op på i udvalget.

(Kort bemærkning).

**Pia Christmas-Møller (KF):**

Det, der bringer mig på talerstolen, er socialministerens bemærkninger om, at ændringsforslaget koster 14 mio. kr. Det er jo ikke en helt præcis beskrivelse af situationen, i og med at socialministerens oprindelige forslag faktisk ville indebære en besparelse på 35 mio. kr.

[Pia Christmas-Møller]

Samlet er der altså tale om en merudgift næste år på 49 mio. kr. Det synes jeg lige man skylder at oplyse Folketinget om.

Hermed sluttede forhandlingen.

### Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

**Anden næstformand (Grove):**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**30) Første behandling af lovforslag nr. L 119:**

*Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Børnetilskud til en ægtefælle til en indsat og eftergivelse af bidragsgæld).*

Af socialministeren (Karen Jespersen).  
(Fremsat 7/12 93).

Lovforslaget sættes til forhandling.

### Forhandling

**Jan Petersen (S):**

Socialdemokratiet kan også støtte dette lovforslag, som indebærer en ganske beskeden udvidelse af definitionen på en enlig forsøger i relation til børnetilskudsbestemmelserne.

Vi finder det helt rimeligt, at indsættelse af en ægtefælle i en institution under kriminalforsorgen ud over de tre måneder, der er angivet her, indebærer, at ægtefællen derhjemme bliver defineret som enlig og derfor kan modtage de særlige børnetilskud.

Ligeledes finder vi, at det faktisk er en rigtig god idé at lade skyldige børnebidrag udgå, efter at man er løsladt. Det kunne være, at det for norges vedkommende gav en lidt bedre start på den tilværelse, der gerne skulle være efter løsladelsen, og hvor man også skal have en reel mulighed for at undgå, at man senere hen møder den samme forsorg.

Vi anbefaler lovforslaget til vedtagelse.

**Pia Christmas-Møller (KF):**

Vi kan i Det Konservative Folkeparti give forslaget fuld tilslutning, og vi er yderst tilfredse med, at der er fundet finansiering af forslagens udgifter i forbindelse med satspuljeforliget.

**Bodil Thrane (V):**

Også her kan jeg meddele, at Venstres ordfører ikke kan være til stede, og jeg skal derfor helt superkort sige, at Venstre kan tilslutte sig lovforslaget.

**Hanne Thanning Jacobsen (SF):**

Dette forslag består af tre dele som tidligere nævnt: For det første ret til børnetilskud, når ægtefællen er indsat over tre måneder. Det tyder på, at ugifte samlevende åbenbart på dette område – undtagelsesvis, kan vi næsten sige – har haft bedre vilkår end gifte, og det retter forslaget op på. Det synes vi er i orden.

Det andet punkt er mulighed for eftergivelse af forskudsvis udbetalte børnebidrag. Med den begrundelse, at den indsatte normalt mister sit forsørgelsesgrundlag, kan der ske eftergivelse. Det finder vi også er i orden.

Det tredje delelement i forslaget er, som der står i fremsættelsestalen: »... i overensstemmelse med gældende praksis at få præciseret, at en udlænding skal opfylde et krav om forudgående bopælstid«. Udbetaling af flerbørnstilskud og adoptionstilskud forudsætter fast bopæl i Danmark i et år og tre år, hvad angår det forskudsvis bidrag. Man kan kalde det en teknisk præcisering af gældende praksis, for det er jo sandt, at der har været og er en praksis på grundlag af ændringer inden for anden lovgivning, nemlig den seneste stramning af udlændingeloven.

Den stramning var SF imod, og vi konstaterer, at den diskrimination, der finder sted over for indvandrere på dette område, hermed overføres til denne lovgivning. Det er vi mildest talt ikke begejstrede for, men da dette forslag som sagt er en følgelovgivning til satspuljeforliget, vil vi på den baggrund og med det sidste forbehold støtte lovforslaget.

**Tom Behnke (FP):**

Der skal ikke være tvivl om, at Fremskridtspartiet støtter forslaget.